

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБІНСЬКОГО**

СЕЛЕЗНЬОВ С.М.

ПОДАРУНКИ

П'єси для класичної гітари

Частина II

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ПОСІБНИК
ДЛЯ ВИКЛАДАЧІВ ТА СТУДЕНТІВ
ФАКУЛЬТЕТІВ МИСТЕЦТВ,
ФАХОВИХ КОЛЕДЖІВ МИСТЕЦТВ,
МИСТЕЦЬКИХ ШКІЛ**

Вінниця 2024

УДК 780.8:780.614.131

С 29

DOI: <https://doi.org/10.31652/780.8:780.614.131-1-40>

Рекомендовано вченою радою факультету мистецтв і художньо-освітніх технологій Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (Протокол № 4 від 08.11.2023р.) як навчально-методичний посібник для викладачів та студентів факультетів мистецтв, фахових коледжів мистецтв, мистецьких шкіл.

Рецензенти:

Щолокова О.П. – доктор педагогічних наук, професор, завідувач ка кафебри педагогіки мистецтва та фортепіанного виконавства Українського педагогічного університету імені Михайла Драгоманова

Брилін Б.А. – доктор педагогічних наук, професор кафедри музикознавства, інструментальної підготовки та хореографії Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського

Селезньов С.М.

Подарунки. П'єси для класичної гітари. Частина II.

навчально-методичний посібник для викладачів та студентів факультетів мистецтв, фахових коледжів мистецтв, мистецьких шкіл. – Вінниця: ТОВ Віндрук. – 2023. – 40 с.

У навчально-методичному посібнику представлені як авторські твори для гітари, так і відомі композиції в авторському аранжуванні. Детальні методичні рекомендації та вказівки автора допоможуть в роботі над п'єсами.

ВСТУП

У навчально-методичному посібнику представлені як авторські твори для гітари, так і відомі композиції в авторському аранжуванні. Детальні методичні рекомендації та вказівки автора допоможуть в роботі над п'єсами.

Запропоноване видання можна розділити на п'ять умовних частин.

Частина I – це нові авторські твори, більшість з яких публікується під вже звичними назвами Подарунок №... . До них належать і Варіації (для Дар'ї Демидової) – твір, який є більш інструктивно-технічним матеріалом, ніж художнім.

Частина II – це Вальс №3 для двох гітар, запропонований у двох варіантах (другий – більш легкий для опанування та виконання).

Частина III – нескладні та досить зручні аранжування відомих творів.

Частина IV – нові редакції Подарунків №1, №10 із збірки «Подарунки. П'єси для класичної гітари» (частина I).

Частина V – Варіації (варіант 2).

Представлені у посібнику твори вже багато років використовуються як складова частина гітарного репертуару на кафедрі музикознавства та інструментальної підготовки ВДПУ ім. М. Коцюбинського, в мистецьких школах Вінниччини та отримали позитивні відгуки як викладачів-гітаристів, так і учнів та студентів.

Автор висловлює щире подяку Прокопчуку К.А., Мозгальовій Н.Г., Козловському В.А., Маринчуку І.П., Селезньовій І.П. за постійну всебічну підтримку як при створенні музики, так і при підготовці посібника до видання. А також всім колегам, які вже використовують твори, представлені в посібнику, в своїй педагогічній діяльності.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

КОЛИСКОВА

В наш час розвитку цифрових технологій, коли всі, у тому числі діти, звикли здобувати інформацію швидко, а батьки і учні очікують більш швидких результатів в опануванні інструменту, «Коліскову» можна виконувати вже на другому – третьому уроці (після вправи на чотирьох відкритих струнах), навіть коли ще не настав час вивчення знаків альтерації біля ключа, пояснення розміру 6/8, а пальці лівої руки ще не зовсім стійко розташовуються на грифі. (Щоб легше було притискати другий та третій лади, особливо на шостій струні, на перших уроках допоможе застосування каподастру).

«Коліскова» – нескладний твір, але з повноцінною гітарною фактурою, де присутні мелодія, бас та середній голос; швидко опановується, легко пояснюється викладачем та засвоюється учнем, а навички, набуті в процесі роботи над ним (в тому числі і виконання флажолетів) будуть використані в наступних, більш складних, творах.

ВАРІАЦІЇ

За 35-річну педагогічну роботу автор зрозумів, що більшість дітей (навіть, якщо вони не мають виражених музичних здібностей) опановують інструмент достатньо швидко, за перші кілька місяців, якщо їх зацікавити зразу, на першому-другому уроці, використовуючи метод швидкого опанування гітарної фактури.

Ідея написання Варіацій прийшла автору на одному з перших занять з ученицею, яка вже опанувала первинні навички постановки обох рук, звуковидобування на відкритих струнах та розташування кількох нот на першій та другій струнах.

Першим твором, який виконала учениця на двох струнах (без нижнього голосу), був «Моя перша п'єса»: – кілька четвертних та восьмих нот, розташованих в більш-менш логічному порядку. Наступний твір створили разом за кілька хвилин і виконали практично з першої спроби, він і став темою варіацій.

Варіація №1. Наступним кроком, на думку автора, стало збагачення звучання цієї одноголосної мелодії басовою лінією (це, до речі, один з важливих факторів в зацікавленості учня, перевірений часом), тим більше, що майбутній гармонічний супровід (T-S-D) в створеній мелодії, передбачає в мі-мінорі лише один притиснутий бас.

Варіація №2 – якісний крок в опануванні гітарної фактури. Це вже повноцінна гітарна п'єса з мелодією, басом та акомпануючим голосом, викладеним інтервалами. Мета: розкриття понять мелодії та акомпанементу та їх динамічне співвідношення. Такт 5 – залишаємо пальці 1,2 на нотах до – ля, щоб полегшити виконання мізинцем ноти соль в наступному такті. Цієї рекомендації слід дотримуватись і в наступних варіаціях.

Варіація №3 – опанування розкладеного середнього голосу.

Варіація №4 – робота над якісним видобуванням чотирьохзвучних акордів (одночасне звучання всіх нот в акорді), але основна мета, враховуючи деяку стислість виконавського апарату учнів, – зняття напруги з правої руки одразу після виконання акорду. (Це є надзвичайно важливим й для учнів, у яких немає цієї проблеми взагалі, чи стислість виконавського апарату не є суттєвою, тому навичка, як знімати напругу з рук, не завадить нікому). У цій частині також можна попрацювати над арпеджіато.

Варіація №5 – пояснення розміру $\frac{3}{4}$; зміна розміру в середині п'єси; крапка біля ноти; співвідношення мелодії та акомпанементу.

Варіація №6 – пояснення розміру $\frac{6}{8}$; виконання мелодії на першій струні (акцент); можливе пояснення технології прибирання непотрібного в наступному такті басу; розташування пальців лівої руки по черзі (не ставити одразу весь акорд); змінювати акорди під час звучання басу (першої ноти в такті).

Варіація №7 – пояснення четвертних пауз (припинення звучання акорду на рахунок 2-ї шляхом розташування пальців на відповідних струнах); зняття напруги з правої руки після виконання акорду (аналогічно варіації №5); опрацювання арпеджіато.

Варіація №8 – пояснення шістнадцятих нот; зміна акордів під час звучання басу; акцент на першій струні.

Варіація №9 – одночасне звучання двох перших струн; приклад фактури нескладного гітарного акомпанементу.

Варіація №10 – чередування пауз у верхньому та нижньому голосі; використання двічі підряд пальця **p**.

Варіація №11 – пояснення тріолей; ведення мелодії на першій струні.

Варіація №12 – чергування фактур в одній варіації. Це сприяє розвитку уваги учня, його вмінню швидко перелаштуватись на фактурні зміни в тексті, а також навичці дивитись і думати наперед (в наступний такт). Зрозуміло, що варіантів komponування виконавського матеріалу може бути безліч (по одному такту, по два, по чотири), що залежить від завдань, які стоять перед учнем, його здібностей і підготовки та матеріалу, який викладач вважає необхідним для вивчення.

Варіація №13 – пояснення терміну «свінг».

Варіація №14 – пояснення виконання натуральних флажолетів (на відкритих струнах, на 12 та 7 ладах).

В кінці деяких частин рекомендується пояснення поняття *ritenuto* (макроцезури), а іноді можливо переходити з варіації в наступну варіацію без сповільнення (мікроцезури), просто закінчуючи «стару» музику і починаючи «нову». Кожну варіацію необхідно трактувати як невеличку, але повноцінну п'єсу з усіма вимогами до фразування, кульмінацій, динамічних відтінків.

Немає необхідності давати для вивчення всі запропоновані варіації підряд. Їх можна переставляти в залежності від нагальних завдань, які ставить викладач перед учнем.

Вважаю, що темою для варіацій може слугувати і особиста композиторська ідея викладача, і відома учневі мелодія пісні (взагалі це спрацьовує ефективніше ніж робота з незнайомим музичним матеріалом). При роботі зі знайомою мелодією рекомендується спочатку виконати її для учня з акомпанементом (одну з майбутніх варіацій), навіть якщо після цього учень почне вчити її лише у вигляді одноголосної мелодії.

Актуальним для вивчення варіацій став метод швидкого опанування гітарної фактури, який був опрацьований з певною кількістю учнів і дав позитивний результат. Але існує певне застереження при його використанні – не захоплюватись виконанням всіх варіацій підряд, адже деякі учні, які за кілька уроків пройшли всі варіації та досить якісно виконували весь твір з початку до кінця, при розборі нового твору, у фактурному плані значно простішому, не впевнено орієнтувались на грифі та стикались з проблемою пошуку нових нот, які не зустрічались у варіаціях.

Основна мета методу швидкого опанування гітарної фактури – повна зосередженість учня на роботі правої руки в той час, коли ліва постійно грає одну й ту ж саму мелодію. В цьому випадку учню не потрібно зосереджуватись на пошуку необхідних нот на грифі, розпорошуючи увагу на обидві руки, а концентрувати увагу лише на правій, де й відбуваються всі фактурні події. Навички, набуті в роботі над варіаціями, стануть в нагоді учневі при вивченні наступних, більш складних, творів.

Слід додати, що зазвичай, коли з'являється потреба вперше пояснити учневі ту чи іншу тему, пов'язану з фактурою, ритмом, прийомами гри, штрихами, динамічними відтінками тощо, автор спочатку проводить пояснення на відкритих струнах і лише коли впевнюється, що учень зрозумів новий матеріал, застосовує вище викладений метод.

ВАЛЬС №3

Вальс №3 – нескладна в опануванні, досить зручна п'єса, яку спроможний виконати учень вже на першому році навчання. Однак в творі присутні декілька епізодів, які можуть бути для нього відносно незручними. Це стосується застосування 4 п. лівої руки у тактах 6, 13, 30, а також з'єднання тактів 22-23. Тому автор пропонує інший варіант Вальса №3, в якому ці складності усунені за рахунок розвитку мелодії.

П'єса викладена повноцінною гітарною фактурою, з інтервалами у середньому голосі, що надає їй досить насиченого та виразного звучання.

Ідея написання партії другої гітари виникла на уроці під час роботи над твором. (Слід зауважити, що метод ансамблевої гри з учнем, починаючи з перших уроків, використовується автором вже багато років і не раз доводив свою надзвичайну ефективність). Саме тому п'єса публікується як твір для однієї гітари, так і для дуету.

В першому варіанті партії другої гітари теж присутні відносно складні для початківців, як ритмічні (т.т. 2, 6, 18,22), так і технічні (т.т. 18,22) фрагменти. Тому, враховуючи побажання багатьох своїх колег, які використовують цей твір в роботі зі своїми учнями вже багато років, автор у другому варіанті дещо спростив партію і другої гітари.

ПОДАРУНОК №2

Подарунок №2 – п'єса, написана у стилі swing, має тричастинну форму, нескладна та зручна для розучування та виконання. При роботі над твором певну складність можуть складати такти з наявністю повного बारे у 2,7 позиціях та притиснутим 4 п. на 5, 9 ладах відповідно (т.т. 4, 12, 27, 34, 42). Значно спрощує їх опанування те, що нота, яка притискається 4 п., залишається ще з попереднього такту і це дає можливість учневі зосередитись на осмисленому та підготовленому виконанню बारे.

Але основним завданням в роботі над твором є правильне виконання ритмічного малюнку свінг. Тому перед тим, як приступити до роботи над Подарунком №2 пропонується пограти вправи (спочатку просто на відкритих струнах), етюди чи менш складні твори, які написані в цьому стилі.

Також необхідно звернути увагу на басову лінію, підкреслюючи її рух, та дотримуватись аплікатурних рекомендацій, що прискорить та полегшить опанування твору.

ПОДАРУНОК №3.

Лірична п'єса написана у тричастинній формі. Творче застосування та поєднання динамічних відтінків, фразування та цезур, агогічних відхилень дозволить прозвучати першій частині твору цікаво та невимушено.

Музика другої частини тривожна та більш емоційна. Необхідно звернути увагу на півтоновий рух басів та досить розвинений середній голос, який час від часу перебирає на себе функцію мелодії.

Аплікатурні рекомендації дозволять розучити п'єсу швидше, а її виконання зробити більш зручним.

ПОДАРУНОК №4

В технічному і фактурному плані це найскладніший твір даного посібника. Враховуючи його динамічний, стрімкий характер та швидкий темп (від *allegro* до *vivace*) робота над ним має бути детальною, осмисленою та раціонально організованою. Необхідно звернути увагу на проведення мелодичної лінії в акордах середнього голосу (4,8 такти), а також на аплікатуру, яка допоможе опанувати текст.

ПОДАРУНОК №1

Вперше п'єса була надрукована у збірці С. Селезньов «Подарунки. П'єси для класичної гітари». На прохання викладачів та колег автора вона публікується і в цьому виданні.

П'єса цікава тим, що в ній представлені різноманітні прийоми виконання, корисні для розвитку техніки обох рук (арпеджіато, велике баре, флажолети, зміна позицій тощо). Відносно технічну складність являє собою якісне виконання переходу з другої у восьму позиції (т.т. 6-7, 16-17). Необхідно слідкувати за тим, щоб у т.т. 8, 17, 21 звучання мі малої октави не подовжувалося на наступні такти (припинити коливання 6 відкритої струни 2-им пальцем лівої руки).

Незначні зміни стосуються запису тексту першої частини (використано спрощений нотний запис), та аплікатури. Враховуючи, що деякі учні фізично та фізіологічно ще не готові до використання повного баре, у виносках пропонуються варіанти виконання цих епізодів без використання баре.

СХОДЖЕННЯ НА ЕВЕРЕСТ.

Вперше п'єса була надрукована у збірці С. Селезньов «Подарунки. П'єси для класичної гітари». (2006 р.)

Але, на відміну від подарунка №1, вона суттєво змінена та відредагована. В тексті з'явилися вступ та кода; в гармонії акомпанементу, майже в усіх тактах, де був присутній ля мінорний тризвук, відбулася його заміна септакордом ля мінору, що спростило виконання цих епізодів та стало збагаченням гармонічного фону; в ритмі деяких тактів дві восьмих на четверту долю замінені на четвертну, що спростило виконання стрибків та зробило їх зручнішими; у фактурі усунуті баре в другій позиції одночасно з 4 пальцем на 2 струні. Завдяки цим змінам п'єса стала значно зручнішою та легшою для вивчення.

Колискова

С. Селезньов

Andante

The first system of musical notation is in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a 6/8 time signature. It begins with a bass line consisting of a low octave chord (C2, G1, F#1) marked with a circled 6. The melody starts with a half note C4, followed by quarter notes D4 and E4, marked with a circled 3 and a circled 2 respectively. The next measure has a half note F#4, marked with a circled 1. The melody continues with quarter notes G4, A4, and B4. The final measure has a half note C5, marked with a circled 2. Dynamics include *p*, *i*, *m*, *a*, and *m*. There are accents (>) over the notes G4, A4, and B4.

The second system of musical notation continues the melody from the first system. It starts with a half note C5, followed by quarter notes B4, A4, and G4. The next measure has a half note F#4, followed by quarter notes E4 and D4. The final measure has a half note C4, followed by quarter notes B3 and A3. There are accents (>) over the notes B4, A4, G4, and C4.

The third system of musical notation continues the melody. It starts with a half note B3, followed by quarter notes A3 and G3. The next measure has a half note F#3, followed by quarter notes E3 and D3. The final measure has a half note C3, followed by quarter notes B2 and A2. There are accents (>) over the notes B3, F#3, and C3.

The fourth system of musical notation concludes the piece. It starts with a half note B2, followed by quarter notes A2 and G2. The next measure has a half note F#2, followed by quarter notes E2 and D2. The final measure has a half note C2, followed by quarter notes B1 and A1. A double bar line is at the end. There is a circled 2 under the first measure and a circled 12 (xii) above the first measure. There are accents (>) over the notes B2, F#2, and C2.

Варіації

Дар'ї Демидовій

С. Селезньов

Moderato

0 1 3 1 1 2 1 0 2 0 1

9 [1]

17 [2]

25 [3]

33 [4]

41 [5]

49 [6]

53 [7]

57 [7]

65 8

Musical staff 65-68: Treble clef, key signature of one sharp (F#). Measure 65 starts with a circled '8'. The staff contains four measures of eighth-note patterns. Below the staff are four whole notes, each with a double bar line above it.

69

Musical staff 69-72: Treble clef, key signature of one sharp (F#). Measure 69 starts with a circled '9'. The staff contains four measures of eighth-note patterns. Below the staff are four whole notes, each with a double bar line above it.

73 9

Musical staff 73-80: Treble clef, key signature of one sharp (F#). Measure 73 starts with a circled '9'. The staff contains eight measures of eighth-note patterns. Below the staff are eight whole notes, each with a double bar line above it.

81 10

Musical staff 81-88: Treble clef, key signature of one sharp (F#). Measure 81 starts with a circled '10'. The staff contains eight measures of eighth-note patterns. Below the staff are eight whole notes, each with a double bar line above it.

89 11

Musical staff 89-92: Treble clef, key signature of one sharp (F#). Measure 89 starts with a circled '11'. The staff contains four measures of eighth-note patterns, each with a '3' above it indicating a triplet. Below the staff are four whole notes, each with a double bar line above it.

93

Musical staff 93-96: Treble clef, key signature of one sharp (F#). Measure 93 starts with a circled '12'. The staff contains four measures of eighth-note patterns, each with a '3' above it indicating a triplet. Below the staff are four whole notes, each with a double bar line above it.

97 12

Musical staff 97-104: Treble clef, key signature of one sharp (F#). Measure 97 starts with a circled '12'. The staff contains eight measures of eighth-note patterns. Below the staff are eight whole notes, each with a double bar line above it.

105 13 $\text{♩} = \overset{3}{\text{♩}}$

Musical staff 105-112: Treble clef, key signature of one sharp (F#). Measure 105 starts with a circled '13'. The staff contains eight measures of eighth-note patterns. Below the staff are eight whole notes, each with a double bar line above it.

113 14

Musical staff 113-116: Treble clef, key signature of one sharp (F#). Measure 113 starts with a circled '14'. The staff contains four measures of eighth-note patterns. Below the staff are four whole notes, each with a double bar line above it. Roman numerals XII, VII, and circled numbers 6, 3, 4, 3, 2, 3, 2, 1, 3, 1, 5, 4 are placed above the notes.

Вальс №3

(Вар. 1)

Олександру Селезньову

С. Селезньов

Allegretto

The musical score is written for a single melodic line in treble clef, 3/4 time, and the key of D major (one sharp). The tempo is marked **Allegretto**. The piece consists of 32 measures, divided into eight systems of four measures each. The notation includes various ornaments such as grace notes, mordents, and trills, as well as specific fingering and breath marks. The first system (measures 1-4) begins with a grace note on the first measure. The second system (measures 5-8) features a grace note on the first measure and a breath mark on the second. The third system (measures 9-12) includes a grace note on the first measure, a mordent on the second, and a trill on the third. The fourth system (measures 13-16) starts with a grace note on the first measure and ends with a trill on the fourth measure. The fifth system (measures 17-20) begins with a grace note on the first measure and includes a breath mark on the third. The sixth system (measures 21-24) starts with a grace note on the first measure and features a mordent on the second. The seventh system (measures 25-28) begins with a grace note on the first measure and includes a mordent on the second. The eighth system (measures 29-32) starts with a grace note on the first measure and ends with a trill on the fourth measure. The score concludes with a double bar line.

Вальс №3

(Вар. 2)

Олександру Селезньову

С. Селезньов

Allegretto

The musical score is written for a single melodic line in treble clef, 3/4 time, and the key of D major (one sharp). The tempo is marked **Allegretto**. The piece consists of 32 measures, divided into eight systems of four measures each. The notation includes various rhythmic values: quarter notes, eighth notes, and sixteenth notes, often grouped in triplets. Fingering is indicated by numbers 1, 2, 3, and 4. Vibrato markings are present over several notes. The score concludes with a double bar line and a fermata over the final chord.

Подарунок №2

Вадиму Козловському

С. Селезньов

Swing $\text{♪} = \overset{\text{3}}{\text{♪}} \text{♪}$

Measures 1-4 of the piece. The music is in 4/4 time with a key signature of two sharps (F# and C#). The first measure starts with a treble clef, a key signature of two sharps, and a 4/4 time signature. The melody begins with a quarter rest, followed by a quarter note G4, and then a triplet of eighth notes (A4, B4, C5). The bass line consists of a half note G3. The dynamic marking is *mf*. Measure 2 continues the melody with a quarter note D5, a quarter note E5, and a quarter note F#5. The bass line has a quarter note G3, a quarter note F#3, and a quarter note E3. Measure 3 continues with a quarter note G5, a quarter note A5, and a quarter note B5. The bass line has a quarter note G3, a quarter note F#3, and a quarter note E3. Measure 4 ends with a quarter note C6, a quarter note B5, and a quarter note A5. The bass line has a quarter note G3, a quarter note F#3, and a quarter note E3. A double bar line is followed by a second ending bracket labeled 'II'.

Measures 5-8 of the piece. Measure 5 continues the melody with a quarter note G5, a quarter note A5, and a quarter note B5. The bass line has a quarter note G3, a quarter note F#3, and a quarter note E3. Measure 6 continues with a quarter note C6, a quarter note B5, and a quarter note A5. The bass line has a quarter note G3, a quarter note F#3, and a quarter note E3. Measure 7 continues with a quarter note G5, a quarter note A5, and a quarter note B5. The bass line has a quarter note G3, a quarter note F#3, and a quarter note E3. Measure 8 ends with a quarter note C6, a quarter note B5, and a quarter note A5. The bass line has a quarter note G3, a quarter note F#3, and a quarter note E3. A double bar line is followed by a first ending bracket labeled 'I'.

Measures 9-12 of the piece. Measure 9 continues the melody with a quarter note G5, a quarter note A5, and a quarter note B5. The bass line has a quarter note G3, a quarter note F#3, and a quarter note E3. Measure 10 continues with a quarter note C6, a quarter note B5, and a quarter note A5. The bass line has a quarter note G3, a quarter note F#3, and a quarter note E3. Measure 11 continues with a quarter note G5, a quarter note A5, and a quarter note B5. The bass line has a quarter note G3, a quarter note F#3, and a quarter note E3. Measure 12 ends with a quarter note C6, a quarter note B5, and a quarter note A5. The bass line has a quarter note G3, a quarter note F#3, and a quarter note E3. A double bar line is followed by a second ending bracket labeled 'II'.

Measures 13-16 of the piece. Measure 13 continues the melody with a quarter note G5, a quarter note A5, and a quarter note B5. The bass line has a quarter note G3, a quarter note F#3, and a quarter note E3. Measure 14 continues with a quarter note C6, a quarter note B5, and a quarter note A5. The bass line has a quarter note G3, a quarter note F#3, and a quarter note E3. Measure 15 continues with a quarter note G5, a quarter note A5, and a quarter note B5. The bass line has a quarter note G3, a quarter note F#3, and a quarter note E3. Measure 16 ends with a quarter note C6, a quarter note B5, and a quarter note A5. The bass line has a quarter note G3, a quarter note F#3, and a quarter note E3. A double bar line is followed by a first ending bracket labeled 'I'.

Measures 17-20 of the piece. Measure 17 starts with a treble clef, a key signature of two sharps, and a 4/4 time signature. The melody begins with a quarter note G4, a quarter note A4, and a quarter note B4. The bass line consists of a half note G3. Measure 18 continues the melody with a quarter note C5, a quarter note D5, and a quarter note E5. The bass line has a quarter note G3, a quarter note F#3, and a quarter note E3. Measure 19 continues with a quarter note F#5, a quarter note G5, and a quarter note A5. The bass line has a quarter note G3, a quarter note F#3, and a quarter note E3. Measure 20 ends with a quarter note B5, a quarter note A5, and a quarter note G5. The bass line has a quarter note G3, a quarter note F#3, and a quarter note E3. A double bar line is followed by a second ending bracket labeled 'II'.

Measures 21-24 of the piece. Measure 21 continues the melody with a quarter note G5, a quarter note A5, and a quarter note B5. The bass line has a quarter note G3, a quarter note F#3, and a quarter note E3. Measure 22 continues with a quarter note C6, a quarter note B5, and a quarter note A5. The bass line has a quarter note G3, a quarter note F#3, and a quarter note E3. Measure 23 continues with a quarter note G5, a quarter note A5, and a quarter note B5. The bass line has a quarter note G3, a quarter note F#3, and a quarter note E3. Measure 24 ends with a quarter note C6, a quarter note B5, and a quarter note A5. The bass line has a quarter note G3, a quarter note F#3, and a quarter note E3. A double bar line is followed by a third ending bracket labeled 'III'.

25

I 0 1 2 4 1 2 4 4 VII VII

29

33

37

41

44

X 4 2

19

f

22

mf

p

25

f

28

mf

31

p

34

f

37

f

a

Подарунок №4

Володимиру Левицькому

С. Селезньов

Allegro

Musical notation for measures 1-4. The piece is in 4/4 time with a key signature of one flat (B-flat). Measure 1 starts with a half note B-flat and a dotted half note G. The melody consists of eighth notes: B-flat, A, G, F, E, D, C, B-flat. Fingering: 3, 1, 1, 2. Measure 2: B-flat, A, G, F, E, D, C, B-flat. Fingering: 3, 1, 1, 2. Measure 3: B-flat, A, G, F, E, D, C, B-flat. Fingering: 1, 4, 3, 2. Measure 4: B-flat, A, G, F, E, D, C, B-flat. Fingering: 1, 4, 3, 2. Dynamics: *mf*.

Musical notation for measures 5-8. Measure 5: B-flat, A, G, F, E, D, C, B-flat. Measure 6: B-flat, A, G, F, E, D, C, B-flat. Measure 7: B-flat, A, G, F, E, D, C, B-flat. Measure 8: B-flat, A, G, F, E, D, C, B-flat. Dynamics: *mf*.

Musical notation for measures 9-10. Measure 9: B-flat, A, G, F, E, D, C, B-flat. Measure 10: B-flat, A, G, F, E, D, C, B-flat. Dynamics: *f*.

Musical notation for measures 11-13. Measure 11: B-flat, A, G, F, E, D, C, B-flat. Measure 12: B-flat, A, G, F, E, D, C, B-flat. Measure 13: B-flat, A, G, F, E, D, C, B-flat. Dynamics: *sp*.

Musical notation for measures 14-15. Measure 14: B-flat, A, G, F, E, D, C, B-flat. Measure 15: B-flat, A, G, F, E, D, C, B-flat. Dynamics: *f*.

17

p

21

p

25

f

27

sp

30

f

Вальс №3

(Вар. 1)

Олександру Селезньову

С. Селезньов

Allegretto

Measures 1-4 of the waltz. The right hand features a melody of dotted half notes, while the left hand plays a rhythmic accompaniment of eighth notes. Measure 4 includes fingering numbers 1 and 2 for the right hand.

Measures 5-8 of the waltz. The right hand continues with dotted half notes, and the left hand maintains the eighth-note accompaniment. Measure 8 includes fingering numbers 1, 2, and 1 for the right hand.

Measures 9-12 of the waltz. Measure 9 includes fingering numbers 1 and 2. Measure 10 includes a fermata over a chord. Measure 11 includes a fermata over a chord and a 'V' marking. Measure 12 includes fingering numbers 2 and 1. A circled '2' with a bracket indicates a second ending for the left hand.

Measures 13-16 of the waltz. Measure 13 includes fingering numbers 3 and 1. Measure 14 includes fingering numbers 3 and 1. Measure 15 includes fingering numbers 2, 1, and 3. Measure 16 includes fingering numbers 4, 1, and 2. A circled '2' with a bracket indicates a second ending for the left hand. The piece concludes with a double bar line and the Roman numeral XII.

17 $\frac{4}{4}$ V

21 $\frac{3}{4}$ $\frac{4}{4}$ $\frac{2}{4}$

25 $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{2}{4}$

29 $\frac{4}{4}$ $\frac{3}{4}$ $\frac{4}{4}$ XII

Вальс №3

(Вар. 2)

Олександру Селезньову

С. Селезньов

Allegretto

Measures 1-4 of the waltz. The right hand features a triplet of eighth notes in the first measure, followed by dotted half notes. The left hand plays a rhythmic eighth-note pattern with a sharp sign, including a slur over measures 3 and 4.

Measures 5-8. The right hand continues with dotted half notes, some with fingerings (1, 2). The left hand maintains the eighth-note pattern with various fingerings (2, 4, 3, 1, 2, 1).

Measures 9-12. Measure 9 includes a sharp sign and a first fingering. Measure 10 has a second fingering. Measure 11 features a 'V' marking above a bracketed chord and a '4' above a note. Measure 12 has a '0' above a note. The left hand has a circled '2' under a slur in measure 9 and continues with eighth-note patterns.

Measures 13-16. Measure 13 has a triplet of eighth notes. Measure 14 has a triplet of eighth notes. Measure 15 has a first fingering and a third fingering. Measure 16 has a 'xii' marking above a chord. The left hand continues with eighth-note patterns and has a circled '2' under a slur in measure 15.

17 $\frac{4}{4}$ $\frac{4}{4}$ V

Musical score for measures 17-20. The top staff shows chords in G major with a 'V' marking above the final measure. The bottom staff shows a bass line with fingerings 1, 2, 4, 2, 1, 3, 4.

21 $\frac{3}{4}$ $\frac{3}{4}$ $\frac{3}{4}$ $\frac{3}{4}$

Musical score for measures 21-24. The top staff shows chords in G major with a '3' marking above the first and last measures. The bottom staff shows a bass line with fingerings 1, 2, 1, 3, 1, 1.

25 $\frac{3}{4}$ $\frac{3}{4}$ $\frac{3}{4}$ $\frac{3}{4}$

Musical score for measures 25-28. The top staff shows chords in G major with a '3' marking above the first measure. The bottom staff shows a bass line with fingerings 2, 1, 3, 4, 1, 3, 4, 2, 1, 1. A circled '2' is below the first two measures.

29 $\frac{3}{4}$ $\frac{3}{4}$ XII

Musical score for measures 29-32. The top staff shows chords in G major with a '3' marking above the first measure. The bottom staff shows a bass line with fingerings 4, 3, 1, 1, 4, 1, 2, 2, 2. A circled '2' is below the last two measures.

Гімн України

М. Вербицький
аранж. С. Селезньов

Maestoso

Measures 1-3 of the score. The music is in 4/4 time. Measure 1 starts with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The melody begins with a dotted quarter note, followed by eighth notes. The bass line features a triplet of eighth notes. Fingerings are indicated with numbers 1, 2, 3, and 4. A dynamic marking of *f* (forte) is present below the first measure.

Measures 4-6 of the score. Measure 4 continues the melody with a quarter note and eighth notes. Measure 5 features a triplet of eighth notes in the bass line. Measure 6 ends with a quarter note. A double bar line is placed between measures 5 and 6.

Measures 7-9 of the score. Measure 7 continues the melody. Measure 8 features a triplet of eighth notes in the bass line. Measure 9 ends with a quarter note. A double bar line is placed between measures 8 and 9. Dynamic markings *p* (piano) and *mp* (mezzo-piano) are indicated below measures 8 and 9 respectively.

Measures 10-12 of the score. Measure 10 starts with a treble clef and a key signature of one sharp. The melody continues with quarter and eighth notes. The bass line has a triplet of eighth notes. A dynamic marking of *cresc.* (crescendo) is placed below measure 11.

Measures 13-15 of the score. Measure 13 continues the melody. Measure 14 features a triplet of eighth notes in the bass line. Measure 15 ends with a quarter note. A dynamic marking of *mp* (mezzo-piano) is placed below measure 13.

16

cresc. *f* *f*

19

f *f* *f*

22

mp *mp* *mp*

25

mp *mp* *mp*

28

cresc. *f* *f*

31

mp *mp* *mp*

Чорнії брови

Українська народна пісня

аранж. С. Селезньов

Andante

Musical notation for the first system (measures 1-4). The piece is in 3/4 time and D major. The melody is written in treble clef, and the bass line is in bass clef. The first measure starts with a piano (p) dynamic. The second measure has a mezzo-forte (mf) dynamic. Fingerings are indicated by numbers 1-4 above notes. A '4' is written above the first measure, and another '4' is written above the second measure. A '0' is written above the final note of the fourth measure.

Musical notation for the second system (measures 5-8). Measure 5 starts with a mezzo-forte (mf) dynamic. A 'V' (Vibrato) marking is above the first note of measure 6. Fingerings are indicated by numbers 1-4 above notes. A '4' is written above the first measure, and another '4' is written above the second measure. A '3' is written below the bass line in measure 8.

Musical notation for the third system (measures 9-12). Measure 9 starts with a mezzo-forte (mf) dynamic. Fingerings are indicated by numbers 1-4 above notes. A '4' is written above the first measure, and another '4' is written above the second measure. A '3' is written below the bass line in measure 10.

Musical notation for the fourth system (measures 13-16). Measure 13 starts with a mezzo-forte (mf) dynamic. Fingerings are indicated by numbers 1-4 above notes. A '2' is written above the first measure, and another '2' is written above the second measure. A '3' is written below the bass line in measure 14.

Musical notation for the fifth system (measures 17-20). Measure 17 starts with a mezzo-forte (mf) dynamic. Fingerings are indicated by numbers 1-4 above notes. A '4' is written above the first measure, and another '4' is written above the second measure. A '3' is written below the bass line in measure 18. A circled '2' is written above the final note of measure 20. A circled '5' is written below the bass line in measure 20.

Musical notation for the sixth system (measures 21-24). Measure 21 starts with a mezzo-forte (mf) dynamic. Fingerings are indicated by numbers 1-4 above notes. A '4' is written above the first measure, and another '4' is written above the second measure. A '3' is written below the bass line in measure 22. A circled '3' is written below the bass line in measure 24.

Зелені рукави

Англійська народна пісня

аранж. С. Селезньов

♩ = 100

First system of musical notation (measures 1-6). The piece is in 3/4 time with a key signature of one sharp (F#). The melody is written on a treble clef staff, and the bass line is on a bass clef staff. Fingerings are indicated by numbers 1, 2, 3, and 4. A circled number 3 is present in the bass line.

Second system of musical notation (measures 7-12). The notation continues with various rhythmic patterns and fingerings. A circled number 1 is present in the bass line.

Third system of musical notation (measures 13-18). This system features a long melodic line with a slur over measures 15-16. A circled number 5 is present in the bass line.

Fourth system of musical notation (measures 19-24). The notation continues with various rhythmic patterns and fingerings. A circled number 2 is present in the bass line.

Fifth system of musical notation (measures 25-30). The notation continues with various rhythmic patterns and fingerings.

Sixth system of musical notation (measures 31-36). This system features a long melodic line with a slur over measures 33-34. A circled number 2 is present in the bass line.

XII

37

4

1

0 4 2

42

1

3

3

4

2

47

xii

1

3

3

2

3

5 0 0

p i

53

58

4

1

2

2

3

3

61

xii

Чарівна скрипка

І. Поклад
аранж. С. Селезньов

Allegretto

First system of musical notation (measures 1-3). The key signature has one sharp (F#) and the time signature is 4/4. The melody starts with a quarter note G4, followed by eighth notes A4, B4, C5, B4, A4, G4. The bass line consists of quarter notes G2, F2, E2, D2, C2, B1. Fingerings are indicated: 2, 1, 3, 3 in the right hand. Dynamics include *p* (piano) and *mf* (mezzo-forte). There are accents (>) and a breath mark (γ) over the first measure.

Second system of musical notation (measures 4-6). The melody continues with eighth notes G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4. The bass line has quarter notes G2, F2, E2, D2, C2, B1. Fingerings: 3, 4, 3, 1, 3, 2. Dynamics: *p*. There are accents (>) and a breath mark (γ) over the second measure.

Third system of musical notation (measures 7-9). The melody continues with eighth notes G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4. The bass line has quarter notes G2, F2, E2, D2, C2, B1. Fingerings: 2, 3, 2. Dynamics: *p*. There are accents (>) and a breath mark (γ) over the first measure.

Fourth system of musical notation (measures 10-12). The melody continues with eighth notes G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4. The bass line has quarter notes G2, F2, E2, D2, C2, B1. Fingerings: 4, 3, 2. Dynamics: *rit.* (ritardando). There are accents (>) and a breath mark (γ) over the first measure.

Fifth system of musical notation (measures 13-15). The melody continues with eighth notes G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4. The bass line has quarter notes G2, F2, E2, D2, C2, B1. Fingerings: 1, 2. Dynamics: *p*. There are accents (>) and a breath mark (γ) over the first measure.

Sixth system of musical notation (measures 16-18). The melody continues with eighth notes G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4. The bass line has quarter notes G2, F2, E2, D2, C2, B1. Fingerings: 3, 2. Dynamics: *rit.* There are accents (>) and a breath mark (γ) over the first measure.

19

22

25

I

rit.

p

28

I

p

31

33

rit.

II

V

Сходження на Еверест

Олександр Мартиненку

С. Селезньов

Allegro ♩ = 116

p *poco a poco cresc.*

f *p* *f*

f *p* *f*

p *mf* *p* *f*

f *p* *f*

f *p* *f*

25 V 4 4 3 0 3 3 V

p

28 V 4 4 3 0 3 3 V

f

32

35 rit.

poco a poco dim.

f

Варіації

(Вар. 2)
Дар'ї Демидовій

С. Селезньов

Moderato

0 1 3 1 1 2 1 0 2 0 1

5 2 0 3 3

9 1 3 3 3 3 4 4 3

13 3 3 3 4 3

17 2 3 2 3 3 1 4 4 3

21 3 2 3 3 1 4

25 3

29

33 4

Musical staff 33-36: Treble clef, key signature of one sharp (F#). Measures 33-36. Measure 33 starts with a box containing the number 4. The staff contains chords in measures 33-34, followed by a melodic line in measure 35, and a final chord in measure 36.

37

Musical staff 37-40: Treble clef, key signature of one sharp (F#). Measures 37-40. Measure 37 starts with a box containing the number 4. The staff contains chords in measures 37-38, followed by a melodic line in measure 39, and a final chord in measure 40. The time signature changes to 3/4 at the end of the staff.

41 5

Musical staff 41-48: Treble clef, key signature of one sharp (F#). Measures 41-48. Measure 41 starts with a box containing the number 5. The time signature changes to 3/4. The staff contains chords in measures 41-42, followed by a melodic line in measure 43, and a final chord in measure 48.

49

Musical staff 49-56: Treble clef, key signature of one sharp (F#). Measures 49-56. The staff contains chords in measures 49-50, followed by a melodic line in measure 51, and a final chord in measure 56. The time signature changes to 6/8 at the end of the staff.

57 6

Musical staff 57-60: Treble clef, key signature of one sharp (F#). Measures 57-60. Measure 57 starts with a box containing the number 6. The time signature changes to 6/8. The staff contains a melodic line in measures 57-60, with accents (>) over the notes in measures 58-60.

61

Musical staff 61-64: Treble clef, key signature of one sharp (F#). Measures 61-64. The staff contains a melodic line in measures 61-64, with accents (>) over the notes in measures 62-64.

65

Musical staff 65-68: Treble clef, key signature of one sharp (F#). Measures 65-68. The staff contains a melodic line in measures 65-68, with accents (>) over the notes in measures 66-68.

69

Musical staff 69-72: Treble clef, key signature of one sharp (F#). Measures 69-72. The staff contains a melodic line in measures 69-72, with accents (>) over the notes in measures 70-72. The time signature changes to 4/4 at the end of the staff.

73 7

77

81 8

83

85

87

89 9

93

97 10

Musical notation for measures 97-100. The music is in treble clef with a key signature of one sharp (F#). The melody consists of eighth-note chords and eighth-note runs. The bass line features a steady eighth-note accompaniment.

101

Musical notation for measures 101-104. The melody continues with eighth-note chords and runs. The bass line maintains the eighth-note accompaniment.

105 11

Musical notation for measures 105-106. The melody is dominated by eighth-note triplets. The bass line features a steady eighth-note accompaniment.

107

Musical notation for measures 107-108. The melody continues with eighth-note triplets. The bass line features a steady eighth-note accompaniment.

109

Musical notation for measures 109-110. The melody continues with eighth-note triplets. The bass line features a steady eighth-note accompaniment.

111

Musical notation for measures 111-112. The melody continues with eighth-note triplets. The bass line features a steady eighth-note accompaniment.

113 12

117

121 13 $\text{♩} = \text{♩} \text{ } \overset{\frown}{\text{3}}$

125

129 14

133

Зміст

Вступ	3
Методичні рекомендації	4
1. Колискова С. Селезньов	10
2. Варіації С. Селезньов	11
3. Вальс (варіант 1) С. Селезньов	13
4. Вальс (варіант 2) С. Селезньов	14
5. Подарунок 2 С. Селезньов	15
6. Подарунок 3 С. Селезньов	17
7. Подарунок 4 С. Селезньов	19
8. Вальс для двох гітар (варіант 1) С. Селезньов	21
9. Вальс для двох гітар (варіант 2) С. Селезньов	23
10. Гімн України М. Вербицький, аранж. С. Селезньов	25
11. Чорнії брови укр. нар. пісня, аранж. С. Селезньов	27
12. Зелені рукави англ. нар. пісня, аранж. С. Селезньов	28
13. Чарівна скрипка І. Поклад, аранж. С. Селезньов	30
14. Подарунок 1 С. Селезньов	32
15. Сходження на Єверест С. Селезньов	33
16. Варіації (варіант 2) С. Селезньов	35.....

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ВИДАННЯ

Селезньов Сергій Миколайович

ПОДАРУНКИ. П'єси для класичної гітари. Частина II

Редактор: Прокопчук К.А. – старший викладач Білогородської школи мистецтв

Дизайн обкладинки: Козловський В.А.

Підписано до друку 4. 12. 2023 р. Формат 60x84/8. Ум. друк. арк. 4,62.
Віддруковано ТОВ "Віндрук", зам. № 4_12_23

ТОВ "Віндрук", 21020, м. Вінниця, вул. Арабея, 3.
Свідоцтво: серія ДК № 4548 від 21.05.2013 р.